

Uchwała Nr V/58/2018
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi

z dnia 9 kwietnia 2018 roku

**w sprawie opinii dotyczącej możliwości spłaty pożyczki
długoterminowej zaciąganej przez Gminę Poświętne**

Na podstawie art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 561) i art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 2077),

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi:

1. Tomasz Karwicki	- przewodniczący
2. Roman Drozdowski	- członek
3. Krzysztof Kozik	- członek

uchwała, co następuje:

opiniuje pozytywnie możliwość spłaty pożyczki długoterminowej zaciąganej przez Gminę Poświętne w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi do wysokości 614.098,00 zł (słownie: sześćset czternaście tysięcy dziewięćdziesiąt osiem złotych zero groszy) z przeznaczeniem na pokrycie planowanego deficytu budżetu Gminy w 2018 roku, w związku z realizacją zadania pod nazwą: „Budowa kanalizacji sanitarnej z odgałęzieniami od sieci oraz pompowniami ścieków w Gminie Poświętne – etap II”, z zastrzeżeniem zawartym w uzasadnieniu.

Uzasadnienie

W dniu 28 marca 2018 roku do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi wpłynął wniosek Wójta Gminy Poświętne z dnia 28 marca 2018 roku, znak: UG.RF.3025/14/2018 o wydanie opinii w sprawie możliwości spłaty pożyczki zaciąganej w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi do wysokości 614.098,00 zł (słownie: sześćset czternaście tysięcy dziewięćdziesiąt osiem złotych zero groszy) na realizację projektu pod nazwą: „Budowa kanalizacji sanitarnej z odgałęzieniami od sieci oraz pompowniami ścieków w Gminie Poświętne – etap II”, z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego w 2018 roku, zgodnie z uchwałą Rady Gminy Poświętne nr XLIII/261/18 z dnia 27 marca 2018 roku.

Opinia Składu Orzekającego, wyrażona w sentencji niniejszej uchwały, poprzedzona została analizą:

- uchwały nr XL/237/17 Rady Gminy Poświętne z dnia 20 grudnia 2017 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Poświętne na rok 2018, w szczególności w zakresie limitów zobowiązań z tytułu zaciąganych pożyczek i kredytów, o których mowa w art. 212 ust. 1 pkt 6 w związku z art. 89 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 2077), z uwzględnieniem zmian na dzień podjęcia niniejszej uchwały,
- uchwały nr XL/238/17 Rady Gminy Poświętne z dnia 20 grudnia 2017 roku w sprawie: uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Poświętne na lata 2018-2029, a także prognozy kwoty długu stanowiącej część tejże prognozy, z uwzględnieniem zmian na dzień podjęcia niniejszej uchwały,
- uchwały nr XLIII/261/18 Rady Gminy Poświętne z dnia 27 marca 2018 roku w sprawie zaciągnięcia długoterminowej pożyczki w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego w 2018 roku.

Uchwałą nr XLIII/261/18 z dnia 27 marca 2018 roku Rada Gminy Poświętne postanowiła zaciągnąć pożyczkę w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi do kwoty 614.098,00 zł (słownie: sześćset czternaście tysięcy dziewięćdziesiąt osiem złotych zero groszy) na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego w 2018 roku. W przedmiotowej uchwale wskazano, że spłata pożyczki nastąpi w latach 2020-2029 z dochodów własnych budżetu Gminy, a mianowicie z udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych. Zgodnie z treścią rzeczony uchwały zabezpieczeniem spłaty pożyczki będzie Wechsel in blanco. Nadto upoważniono Wójta Gminy Poświętne do podjęcia czynności formalno-prawnych mających na celu wykonanie postanowień Rady Gminy o zaciągnięciu pożyczki.

Działaniem swym Rada Gminy Poświętne wypełniła dyspozycję normy zawartej w art. 89 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 2077), zgodnie z którą jednostki samorządu terytorialnego mogą zaciągać kredyty i pożyczki na finansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego, bowiem zaciągana pożyczka mieści się w ustalonym przez Radę Gminy Poświętne limicie zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek przeznaczonych na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu.

Z prognozy kwoty długu, stanowiącej część Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Poświętne wynika, że dług na koniec roku 2018, przy założeniu osiągnięcia dochodów na poziomie wskazanym w prognozie wynosić będzie 3.524.500,97 zł (trzy miliony pięćset dwadzieścia cztery tysiące pięćset złotych dziewięćdziesiąt siedem groszy), a zatem kształtować się będzie na poziomie 26,20% planowanych dochodów budżetu ogółem.

Podkreślić należy, że zgodnie z regułą wynikającą z art. 243 ustawy o finansach publicznych dla danej jednostki samorządu terytorialnego obliczany jest indywidualny wskaźnik maksymalnego obciążenia budżetu z tytułu spłaty długu ustalany jako średnia arytmetyczna relacji z trzech poprzedzających lat – dochodów bieżących powiększonych

o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów ogółem budżetu tej jednostki.

Mając na względzie obowiązujące zasady liczenia dopuszczalnego poziomu obciążeń budżetu spłatami rat z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek, wyemitowanych obligacji i potencjalnych kwot wynikających z udzielonych poręczeń, a które to zasady zostały określone w art. 243 ustawy o finansach publicznych, Skład Orzekający przy wydaniu niniejszej opinii wziął pod uwagę dane wykazane w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Poświętne (*ze zmianami dokonanyymi do dnia 27 marca 2018 roku*), w tym dane dotyczące prognozy kwoty długu na lata 2018-2029, z których wynika, że obciążenie budżetu spłatami rat z tytułu zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia zobowiązań nie przekroczy wskaźnika liczonego na podstawie art. 243 wyżej wskazanej ustawy. W oparciu o dane dotyczące wykonania dochodów i wydatków budżetu za lata 2015-2016 oraz planowane wartości wykazane w sprawozdaniu z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za trzy kwartały 2017 roku, wskaźnik maksymalny dla roku 2018 kształtuje się na poziomie 11,07% (według wykonania roku 2017 na poziomie 12,71%), natomiast obciążenie budżetu spłatą długu stanowić będzie 2,94% prognozowanych na ten rok dochodów ogółem.

Jednakże zdaniem Składu Orzekającego należy zwrócić uwagę, że w roku 2019 wskaźnik planowanych spłat zobowiązań jest możliwy do osiągnięcia przy zastosowaniu wyłączeń na podstawie art. 243 ust. 3 ustawy o finansach publicznych. Zgodnie z tym przepisem z kwoty zobowiązań do spłaty wyłączeniu podlegają kwoty spłat kredytów i pożyczek zaciągnięte na finansowanie projektów realizowanych z udziałem środków UE wraz z należnymi odsetkami. W przypadku Gminy Poświętne wskaźnik spłaty zobowiązań do dochodów ogółem oraz dopuszczalny wskaźnik spłaty zadłużenia w roku 2019 przedstawia się następująco: po uwzględnieniu wyłączeń 1,40% (bez uwzględnienia wyłączeń 10,09%)/6,39%. W ocenie Składu Orzekającego na zachowanie w 2019 roku reguły wynikającej z art. 243 ustawy o finansach publicznych ma wpływ wysokość dochodów przewidywanych do uzyskania przez Gminę w formie dofinansowania przedsięwzięć majątkowych. Zatem jednym z najistotniejszych elementów wpływających na wielkości przyjęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Poświętne, jest prawidłowa realizacja inwestycji zgodnie z przyjętymi harmonogramami. W konsekwencji, zdaniem Składu Orzekającego, w przypadku niespełnienia warunków, o których mowa w art. 243 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, lub gdy określone w umowie o dofinansowanie środki, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, nie zostaną przekazane albo po ich przekazaniu zostanie orzeczony ich zwrot, w roku 2019 zachodzi istotne ryzyko przekroczenia, dopuszczalnego przepisem art. 243 niniejszej ustawy, poziomu tejże spłaty, a tym samym mogą mieć zastosowanie reguły zawarte w art. 243 ust. 4 ustawy o finansach publicznych.

Nadto Skład Orzekający zwraca uwagę, że w roku 2020 poziom obciążenia budżetu spłatą długu oscylować będzie w granicach wskaźnika dopuszczalnego, gdyż przywołana relacja wynosi 1,64%/2,58% (4,22% według wykonania 2017 roku), zaś w roku 2021 poziom ten będzie na granicy wskaźnika dopuszczalnego tj. 2,03%/2,31%. W konsekwencji należy podkreślić, że spełnienie w latach 2020-2021 relacji z art. 243 ustawy o finansach

publicznych obciążone jest ryzykiem i wymaga osiągnięcia dochodów na poziomie nie niższym od ustalonego w prognozie, wykonania wydatków na poziomie nie wyższym od zaplanowanego oraz osiągnięcia planowanych nadwyżek operacyjnych w celu zachowania ustawowych ograniczeń. Jest to tym bardziej istotne, gdyż Gmina Poświętne po pierwsze zakłada wzrost nadwyżki operacyjnej w latach 2019-2025, po drugie zgodnie z przyjętą prognozą począwszy od roku 2020 spłata zobowiązań zaliczanych do długu następować będzie wyłącznie z nadwyżki budżetowej, która de facto powstanie z nadwyżki operacyjnej tj. nadwyżki dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi.

Reasumując Skład Orzekający podkreśla, że wskazane w wieloletniej prognozie finansowej wskaźniki ustalone zostały przy założeniu pełnej realizacji dochodów Gminy Poświętne (*zarówno dochodów bieżących, jak i dochodów majątkowych - uzyskania refundacji ze środków budżetu UE*), jak również utrzymania zakładanego poziomu wydatków oraz osiągnięcia planowanych nadwyżek dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi (*nadwyżek operacyjnych*), co wiąże się z koniecznością konsekwentnego działania w zakresie pozyskiwania zaplanowanych dochodów, jak również dyscypliny w ponoszeniu wydatków.

Mając powyższe na względzie Skład Orzekający postanowił wydać opinię, jak w sentencji niniejszej uchwały.

Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy odwołanie do pełnego składu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.